

Het Waterschapshuis

Rapportage Marktconsultatie SAT-Data

Versie 1.0

12-4-2013

Niels van der Zon

Kenmerk: Z0347/H1194

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Aanpak van de marktconsultatie	4
3	Vragen en antwoorden	5
3.1	Algemeen	5
3.2	Afnameperiode	5
3.3	Gebruiksrecht	6
3.4	Datalevering	7
3.5	Berekeningsmethodiek	7
3.6	Inkoop en contractmanagement door Het Waterschapshuis	8
3.7	Risico's en aandachtspunten	8
3.8	Overig	8

1 Inleiding

Het Waterschapshuis is de regie-, beheer- en uitvoeringsorganisatie op het gebied van digitale informatievoorziening van de waterschappen.

In nauwe samenwerking met het samenwerkingsverband SAT-Water heeft Het Waterschapshuis an een business case opgesteld voor de gezamenlijke aanschaf van landsdekkende satellietgebaseerde hydrologische data, meer specifiek de producten 'actuele verdampingsoverzichten' en 'verdampingstekorten'. Dit project zal de naam SAT-Data dragen.

Doel daarbij is onder andere om de deelnemende waterschappen op een eenduidige wijze, kwalitatief goede en actuele data te leveren, zodat zij:

- Op korte termijn de effecten van uitgevoerde hydrologische maatregelen kunnen meten en monitoren;
- Betere dienstverlening kunnen leveren aan diverse gebruiksfuncties, met name de agrarische sector;
- Kosten besparen door een geoptimaliseerd meetnet;
- Betere hydrologische analyses en modellen kunnen hanteren, en daarmee maatregelen en middelen effectiever en efficiënter kunnen inzetten.

Om meer inzicht te krijgen in de mogelijke oplossingen, was een marktconsultatie onderdeel van dit traject. Dit document bevat een (geanonimiseerde) samenvatting van de reacties die Het Waterschapshuis ontvangen heeft op de marktconsultatie van 7 maart 2013.

Doel van de marktconsultatie

Het Waterschapshuis wil namens de deelnemende waterschappen graag de marktpartijen bij het proces betrekken om te komen tot een gedegen inkoopstrategie en om een beter beeld te krijgen van de potentiële inschrijvers.

2 Aanpak van de marktconsultatie

In maart 2013 is middels een publicatie op TenderNed aan marktpartijen gevraagd mee te werken aan een marktconsultatie door een reactie te geven op de gestelde vragen. Met behulp van deze marktconsultatie beoogt Het Waterschapshuis inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden en onmogelijkheden ten aanzien van de aanbestedingsstrategie.

Aan de marktpartijen is gevraagd antwoord te geven op een aantal vragen over de onderwerpen:

- Afnameperiode
- Gebruiksrecht
- Datalevering
- Berekeningsmethodiek
- Inkoop en contractmanagement door Het Waterschapshuis
- Risico's en aandachtspunten

Om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van welke issues spelen in de markt is ervoor gekozen om een open marktconsultatie te doen. Er zijn 31 marktpartijen geweest die interesse hebben getoond in de Marktconsultatie door het document te downloaden.

Uiteindelijk heeft Het Waterschapshuis op de sluitingsdag van zes marktpartijen een inhoudelijke reactie ontvangen waarvan één marktpartij geen antwoord heeft gegeven op de vragen over bepaalde onderwerpen.

Het Marktconsultatiedocument bestond uit beknopte informatie over het doel van deze marktconsultatie, namelijk het toetsen bij de markt van de voorgenomen aanbestedingsstrategie en de mogelijkheden met betrekking tot het (her)gebruik van de data. Bij het marktconsultatiedocument was een vragenlijst gevoegd. Er is bewust gekozen voor het formuleren van open vragen om zodoende de marktpartijen optimaal ruimte te geven om met eigen inzichten te komen. In hoofdstuk 3 treft u per vraag een beknopte, geanonimiseerde, samenvatting van de gegeven antwoorden aan.

3 Vragen en antwoorden

3.1 Algemeen

Vraag 1.

Deze vraag betreft het opgeven van de NAW gegevens.

Vraag 2.

De marktpartijen is tevens gevraagd of zij het product actuele verdampingskaart en het product verdampingstekortenkaart kunnen leveren.

Alle zes marktpartijen hebben aangegeven dat ze beide producten kunnen leveren.

3.2 Afnameperiode

Gegeven de aard van de informatie en de toepassing door de waterschappen, zijn de waarden in de zomerperiode relevanter dan de waarden in de winter. Het lijkt ons dan ook effectiever om de data op dagelijkse basis af te nemen voor de periode van 1 maart tot en met 1 november en voor de overige periode een gap filling methodiek te gebruiken die op een efficiënte manier betrouwbare data genereert.

Vraag 3.

In hoeverre zou het uw aanbieder beïnvloeden als de aanbesteding uitgaat van twaalf maanden datalevering per jaar, dan wel van acht maanden datalevering per jaar?

Alle marktpartijen geven aan dat dit in meer of mindere mate invloed zal hebben op de aanbieder.

Daarbij wordt aangegeven dat met name de extra benodigde opslagcapaciteit en mankracht bij twaalf maanden levering hierin meespelen. Daarnaast wordt ook aangegeven dat het tot extra kosten zou kunnen leiden als er twee verschillende processen gehanteerd dienen te worden.

Tenslotte wordt ook opgemerkt dat de keuze tussen twaalf maanden reguliere afnamen en acht maanden reguliere afname plus gap filling, eigenlijk onderdeel moet zijn van de aanbieder. In beide gevallen zijn de gebruikers namelijk gebaat bij betrouwbare data, aan de leverancier de keuze hoe die tot stand komt.

Vraag 4.

Bent u in staat om voor de periode november tot en met februari betrouwbare data op basis van een rekenkundige methodiek te leveren?

Vijf marktpartijen geven aan dit te kunnen.

Zo ja, welke methodiek zou u dan voorstellen?

Twee marktpartijen geven aan hun methodiek niet te willen noemen in het kader van de marktconsultatie, maar zullen de te gebruiken methodiek toelichten in een eventuele aanbieder. De overige drie marktpartijen geven een korte beschrijving van de door hun voorgestelde methodiek.

3.3 Gebruiksrecht

Het Waterschapshuis zou de producten met een gebruiksrecht of met een eigendomsrecht kunnen aanschaffen, waarbij de waterschappen onder het gebruiksrecht de producten in elk geval vrij moeten kunnen gebruiken voor:

- Het huidig en toekomstig gebruik voor de uitoefening van openbare taken;
- Alle wettelijk toegewezen, dan wel nog toe te wijzen openbare taken;
- Bestaande en nieuwe bedrijfsprocessen;
- Alle publicaties betreffende de waterschappen en Het Waterschapshuis;
- Beschikbaar aan derden voor opdrachten en/of onderzoek.

Vraag 5.

Maakt u bij de verkoop van uw producten onderscheid tussen gebruiksrecht en eigendomsrecht en welke invloed heeft dit op de prijs?

In de antwoorden op deze vraag zijn twee sporen te onderscheiden:

1. *Een deel van de marktpartijen geeft aan dat er voor hen in principe geen verschil tussen gebruiksrecht en eigendomsrecht is, maar dat er wel beperkingen kunnen ontstaan door de licentievoorwaarden van de databronnen.*
2. *Het andere deel van de marktpartijen geeft aan dat gebruiksrecht in principe goedkoper zal zijn dan het aanschaffen van het eigendomsrecht.*

Vraag 6.

Welke voorwaarden stelt u doorgaans aan het gebruiksrecht en welke invloed heeft het op de prijsstelling als bovenstaande definitie van het gebruiksrecht in elk geval opgenomen wordt?

Deze vraag is slechts door enkele marktpartijen beantwoord, waarbij de algemene strekking is dat de door Het Waterschapshuis genoemde definitie in principe geen probleem oplevert.

Een marktpartij doet de suggestie om de producten als Open Data beschikbaar te stellen, zodat de markt als geheel kan innoveren en door ontwikkelen. Als voorwaarde wordt wel genoemd dat er opdrachtgevers dienen te zijn die de rekening willen betalen voor het beschikbaar stellen als Open Data.

Vraag 7.

Hoe kijkt u aan tegen het doorleveren door waterschappen van (delen van) de producten aan ketenpartners? Wat is de invloed op uw prijsstelling als de mogelijkheid tot doorleveren aan ketenpartners toegevoegd zou worden aan de voorwaarden voor het gebruiksrecht?

Vijf marktpartijen hebben deze vraag beantwoord, waarbij ze aangeven dat er altijd mogelijkheden zijn. Hierbij wordt door drie partijen aangegeven dat dit een directe invloed zal hebben op de prijsstelling. Een marktpartij geeft aan dat het geen probleem is, maar dat er voldoende partijen moeten willen investeren in de producten, iets wat bij doorlevering soms lastig wordt. Een andere marktpartij geeft aan dat het juist verstandig is om één contactpersoon te hebben vanuit de keten, maar dat één en ander wel samenhangt met de wijze waarop vragen 5 en 6 in de aanbesteding worden geïmplementeerd.

3.4 Datalevering

Aangezien de datasets op dagelijkse basis geleverd dienen te worden, is een leveringsproces gewenst waarbij zo min mogelijk menselijke interactie nodig is. Dit kan op verschillende manieren, zoals onder andere webservices (WMS, WCS) of FTP.

Vraag 8.

Kunt u aangeven welke methoden u kunt faciliteren en welke wijze van levering uw voorkeur heeft en waarom?

Vijf marktpartijen hebben hier een antwoord gegeven. Daarbij geven ze allemaal aan dat ze beide methodieken (indien gevraagd) zouden kunnen faciliteren. Een aantal marktpartijen spreekt een lichte voorkeur uit voor FTP, onder andere omdat daarmee maximale flexibiliteit in het gebruik van de data kan worden gerealiseerd. Een marktpartij geeft aan dat zowel FTP als webservices gevraagd zouden moeten worden, zodat datalevering zo min mogelijk afhankelijk is van de functionaliteiten die de gebruiker tot zijn beschikking heeft.

Vraag 9.

Kunt u aangeven welke mate van menselijke interactie aan de kant van de gebruikers bij de deelnemende waterschappen nog nodig is om de data te kunnen benaderen bij uw voorkeursmethodiek van ontsluiten?

Vijf marktpartijen hebben hier een antwoord gegeven. Daarbij geven ze allemaal aan dat de menselijke interactie zo veel als mogelijk beperkt kan worden door het gebruik van scripts of door een eenmalige koppeling tussen de data en de software van de gebruiker. Alleen indien de software van de gebruiker niet beschikt over de mogelijkheid om automatisch data te (laten) importeren, zal nog enig handmatig werk nodig zijn.

Als advies wordt ook meegegeven om zo veel mogelijk standaard dataformaten te hanteren, aangezien aan gebruikerszijde veel verschillende applicaties worden gebruikt.

Vraag 10.

Binnen welk tijdsbestek (in uren) kunt u de gevraagde producten leveren na afloop van de meetperiode (middernacht)?

Vijf marktpartijen hebben hier een antwoord gegeven. Daarbij wordt aangegeven dat dit deels ook afhankelijk is van de beschikbaarheid van overige databronnen en de gebruikte methodiek. Allen geven aan normaliter (ruim) binnen 48 uur te kunnen leveren. Een marktpartij geeft aan een zeer snelle levering van de ruwere data te kunnen doen, waarbij de data in de loop van de tijd nauwkeuriger wordt door de toevoeging van additionele databronnen.

3.5 Berekeningsmethodiek

Vraag 11.

In welke mate bent u bereid om, na gunning, aan de waterschappen openheid en inzicht te geven in:

- Welke meetgegevens de basis vormen van de gevraagde producten?
- Hoe en met welke berekeningsmethodieken de gevraagde producten tot stand komen?

Alle marktpartijen geven aan dat ze de waterschappen na gunning inzicht kunnen geven in zowel de gebruikte gegevens als de berekeningsmethodieken. Drie marktpartijen geven daarnaast aan deze openheid en transparantie ook buiten te waterschappen te hanteren, aangezien dat de verdere ontwikkeling en toepassing van de data zal stimuleren.

3.6 Inkoop en contractmanagement door Het Waterschapshuis

In de afgelopen jaren is per waterschap een contract afgesloten voor de afname van de actuele verdampingskaart en de verdampingstekortkaart. In de nieuwe situatie zal enkel Het Waterschapshuis een contract afsluiten met een leverancier en het contractmanagement op zich nemen.

Vraag 12.

Hoe kijkt u aan tegen deze vorm van samenwerking? Hoe verhoudt deze vorm van samenwerking zich tot individuele levering per waterschap in termen van kosten per deelnemend waterschap? *De strekking van de antwoorden is dat dit een positieve ontwikkeling is. Er worden echter ook een (kleine) kanttekening gezet bij de centrale inkoop. Zo zal het te behalen voordeel in grote mate afhankelijk zijn van de mate van standaardisatie in specificaties en voorwaarden.*

3.7 Risico's en aandachtspunten

Vraag 13.

Welke risico's en aandachtspunten zijn in deze marktconsultatie niet aan bod gekomen en zijn volgens u wel van belang voor de deelnemende waterschappen?

Veelgenoemde risico's zijn:

- *de aantoonbare en verifieerbare kwaliteit van de producten;*
- *de beschikbaarheid van (overige) databronnen;*
- *de bruikbaarheid van de data voor niet-specialisten.*

3.8 Overig

Vraag 14.

Welke bijkomende dienstverlening (dus geen producten) kunt u aanbieden naast de twee gevraagde producten?

Alle marktpartijen hebben diverse aanvullende diensten die afgenomen kunnen worden, zoals:

- *Projectbegeleiding;*
- *Cursussen en trainingen;*
- *Advisering en consultancy;*
- *Kwaliteitsmonitoring;*
- *Aanvullende detailmetingen (niet satellietgebaseerd) voor kleine, specifieke gebieden.*